

GEITEN KUNNEN NIET HUILEN EN 1410 ANDERE NUTTELOZE FEITEN

Samengesteld door
John Lloyd, John Mitchinson en
James Harkin met de hulp van de QI-elfen
Anne Miller, Andrew Hunter Murray,
Anna Ptaszynski en Alex Bell

ISBN 978-90-225-7462-1
ISBN 978-94-023-0703-0 (e-book)
NUR 370

Oorspronkelijke titel: *1411 QI Facts To Knock You Sideways*
Oorspronkelijke uitgever: Faber & Faber Ltd, Londen
Vertaling: Ralph van der Aa
Omslagontwerp: Pinta Grafische Producties
Omslagbeeld: Shutterstock
Zetwerk: Mat-Zet bv, Soest

© 2014 QI Ltd
Nederlandse vertaling © 2016 Meulenhoff Boekery bv,
Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUD

Inleiding 7

1411 feiten 13

Dankwoord 295

Over de auteurs 297

INLEIDING

Feiten, dat is wat ik wil. Onderwijs jongens en meisjes niets dan feiten. Feiten zijn de enige levensbehoefte.

– CHARLES DICKENS, Slechte tijden (1854)

We hebben ons de eerste zinnen van Dickens kortste roman ter harte genomen. In dit boek staan feiten, feiten en nog eens feiten, 1411 om precies te zijn.

Als je ze niet gelooft, of als je meer wilt weten over de achtergrondetails, ga dan naar onze website, qi.com/1411, waar je (links naar) aanvullende informatie kunt vinden. Want hoe gek we ook op feiten zijn, we weten dat ze niet het hele verhaal vertellen.

En ze hebben ook niet het eeuwige leven. Ze zijn niet in beton gegoten. Net als melk en vlees hebben ze een uiterste houdbaarheidsdatum.

In 2013 schreef een wiskundige die verbonden was

aan Harvard, ene Samuel Arbesman, het boek *The Half-Life of Facts* ('De halfwaardetijd van feiten'), waarin hij feiten vergelijkt met uraniumatomen. Van individuele atomen valt niet te voorspellen hoe lang het duurt voor ze vervallen, maar als ze samengeklonterd zijn kunnen we precies voorspellen dat de helft van de atomen binnen 4,47 miljard jaar zal vergaan – de zogenaamde halfwaardetijd van uranium 238. Welnu, feiten blijken ook een halfwaardetijd te hebben, en de meeste houden het een heel stuk minder lang vol.

Zo was iedereen het er nog maar een paar honderd jaar geleden over eens dat de zon om de aarde draaide. Slechts een halve eeuw geleden dachten artsen dat roken gezond was. Nog geen acht jaar geleden was het een 'feit' dat Pluto een planeet was, tot de Internationale Astronomische Unie in 2006 tot een andere conclusie kwam.

Arbesman is een expert op het gebied van scientometrie – de wetenschap van de wetenschap – en hij heeft aangetoond dat de halfwaardetijd binnen de wetenschap gemeten kan worden. Wiskunde is de wetenschap met de langste halfwaardetijd. Een groot deel lijkt 'onsterfelijk' te zijn, wat uniek is voor menselijke kennis. Onrustbarend genoeg is een van de takken van wetenschap met de kortste halfwaardetijd de geneeskunde – van de helft van

wat artsen als waarheid zien, wordt binnen 45 jaar bewezen dat het onjuist is. Het probleem is natuurlijk dat artsen niet weten welke helft dat is.

Informatie is van voorbijgaande aard. Menselijke records worden gebroken, er worden nieuwe deeltjes ontdekt en er komen nieuwe historische documenten aan het licht. Dinosauriërs blijken toch geen reusachtige grijze leguanen te zijn geweest, maar veelkleurige gevederde oervogels in alle soorten en maten. Zelfs de moeder van alle feiten, de oerknaltheorie, lijkt nu te wankelen.

Bijna alles wat nu een uitgemaakte zaak lijkt, zal op een dag belachelijk worden gevonden. Wat je nu in handen hebt is dus eigenlijk helemaal geen boek met feiten maar een situatierapport over wat we op dit specifieke moment in de tijd denken te weten.

En wat ons betreft is dat prima. We houden niet van feiten omdat we erover kunnen opscheppen, maar omdat ze ons aan het denken zetten. Omdat ze alles wat we denken te weten in twijfel trekken in plaats van het te versterken.

Daarom hopen we dat jij evenveel plezier zult beleven aan het lezen van deze feiten als wij hadden aan het ontdekken ervan. Maar blijf er niet te lang over mijmeren – je weet niet hoe lang je nog te leven hebt.

John Lloyd, John Mitchinson en James Harkin

Zij die van wijsheid houden moeten vele zaken onderzoeken.

– HERACLITUS (ca. 535-475 voor Christus)

In 2014 leefden er nog 1411 tijgers in India.

Het Griekse woord voor 'linkshandig'
betekent ook 'beter'.

De Hitlergroet is in Zwitserland niet
verboden zolang er een persoonlijke mening
mee tot uitdrukking wordt gebracht.

Qatar is het enige land ter wereld waarvan
de naam met een q begint.

De letter q is in Turkije vijfentachtig jaar
lang verboden geweest.

Dildo's zijn in Texas verboden.

Het bezweren van slangen is in India niet toegestaan.

In Nieuw-Zeeland zijn alle slangensoorten verboden.

In de Tweede Wereldoorlog ontwikkelden de Geallieerden het plan om dozen met giftige slangen te droppen boven vijandelijke troepen.

Op D-day vocht J.D. Salinger met zes hoofdstukken van *The Catcher in the Rye* in zijn rugzak.

Charles Darwin liet zijn kinderen het originele manuscript van *De oorsprong der soorten* gebruiken als tekenpapier.

Het gezin van Charles Dickens had een kat, zeven honden, twee raven, een kanarie die Dick heette en een pony die Newman Noggs heette.

Theodore Roosevelt had cavia's die Admiraal Dewey, Bisschop Doane, Dr. Johnson, Priester O'Grady en Fighting Bob Evans heetten, en een beertje met de naam Jonathan Edwards.

Anton Tsjechov had een mangoeste als huisdier.

In 1849 schonk de onderkoning van Egypte de London Zoo een nijlpaard in ruil voor een hazewind.

In de Verenigde Staten bevinden zich meer plastic flamingo's dan echte.

Er zijn meer beelden van leeuwen in de wereld dan echte.

Twee derde van de totale ijsberenpopulatie leeft in Canada.

Toen Canada een wedstrijd organiseerde voor het ontwerp van de nationale vlag, was in ruim tien procent van de inzendingen een bever verwerkt.

De grootste beverdam is twee keer zo lang
als de Hoover Dam.

De Hoover Dam bevat genoeg beton om er
een weg door Amerika mee te bouwen die
beide kusten met elkaar verbindt.

In de polis van de eerste autoverzekering die
bij Lloyd's of London werd afgesloten, werd
de auto omschreven als 'een schip dat zich
over land beweegt'.

Het eerste dodelijke auto-ongeluk dat in het
Verenigd Koninkrijk plaatsvond, werd
veroorzaakt door een bestuurder die nog
geen zeven kilometer per uur reed.

Zes procent van de automobilisten wijkt
doelbewust uit om dieren te doden.

De gemiddelde Brit heeft ongeveer twintig keer zoveel kans om binnenshuis te overlijden aan een ongeluk dan om de National Lottery te winnen.

In 2007 raakten 210.000 Amerikanen gewond door een grasmaaier.

De grasmaaier is het gevaarlijkste tuingereedschap. Het op een na gevaarlijkste voorwerp uit de tuin is de bloempot.

Toen Edwin Beard Budding de grasmaaier uitvond, testte hij die 's nachts uit, zodat niemand dacht dat hij gek was.

Wie één uur lang een benzinegrasmaaier gebruik, veroorzaakt evenveel luchtvervuiling als met een autorit van 150 kilometer.

In Chicago mag op grasvelden en gazons
geen onkruid groeien dat langer is dan
vijfentwintig centimeter.

Planten kunnen seksueel overdraagbare
ziekten oplopen.

Orchideeën kunnen een jetlag krijgen.

De Somalische hoofdstad Mogadishu heeft
maar één bloemenwinkel.

In heel Parijs staat welgeteld één stopbord.

Het naambord van het plaatsje Lost in
Aberdeenshire is het enige in heel Groot-
Brittannië dat aan de paal is vastgelast.

Vrouwelijke giftige aardbeikikkers kunnen maar op één manier een mannetje uitkiezen om mee te paren: het dichtstbijzijnde.

Bij kapucijnapen heeft het mannetje seks met elk vrouwtje dat een steen naar hem gooit.

In 2003 schonk Marokko Irak tweeduizend apen om de Irakezen te helpen mijnen op te ruimen.

De Myanmarese niesende aap moet altijd onbedaarlijk niesen als het regent.

Vijf procent van de katten is allergisch voor mensen.